

Besluit

Accreditatierapport en -besluit met een positieve beoordeling van de accreditatieaanvraag voor de opleiding Bachelor in het sociaal werk (professioneel gerichte bachelor) van de Katholieke Hogeschool Zuid-West-Vlaanderen

datum	1. Inleiding
29 mei 2013	Bij brief van 27 november 2012 heeft het instellingsbestuur van de Katholieke Hogeschool Zuid-West-Vlaanderen te Kortrijk een accreditatieaanvraag ingediend bij de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) voor de opleiding Bachelor in het sociaal werk (professioneel gerichte bachelor). Deze aanvraag is ontvangen op 27 november 2012 en ontvankelijk verklaard op 10 april 2013.
onderwerp	
Definitief	
accreditatierapport en -besluit	
(001080)	
bijlage	

- 1 De accreditatieaanvraag steunt op het visitatierapport van een externe beoordeling uitgevoerd door een visitatiecommissie ingesteld door de Vlaamse Hogescholenraad (Vlhora).

De visitatiecommissie kende de volgende samenstelling:

Voorzitter:

- Ben Bierings, was docent bij Zuyd Hogeschool en de Katholische Hochschule in Aken en external examiner aan de School of Social Sciences & Law in Dublin (domeindeskundige);

Leden:

- Maria De Bie, professor aan de Universiteit Gent en doceert sociale agogiek, sociale pedagogiek, sociaal cultureel werk, samenlevingsopbouw, jeugdbescherming en bijzondere jeugdbijstand (domeindeskundige);
- Kateleen Van Cauwenberge, directeur van de dienst Burgerzaken van de Stad Gent (domeindeskundige);
- Georges Monard, voormalig kabinetschef van de Minister van Onderwijs en 15 jaar secretaris-generaal van het Ministerie van Onderwijs (onderwijsdeskundige);
- Lisa Seynaeve, student professionele bachelor Sociaal werk, Hogeschool West-Vlaanderen (student-lid);

Secretariaat en begeleiding:

- Secretaris: Ciska De Ruyver verbonden aan de Vlhora;

De visitatie heeft plaatsgevonden op 21, 22 en 23 maart 2011. Het visitatierapport dateert van op 6 november 2012.

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- De externe beoordeling is opgesteld en onderbouwd overeenkomstig het toepasselijke Accreditatiekader bestaande opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen van de NVAO en volgens de daarbij behorende beslisregels;
- De visitatiecommissie heeft voor de externe beoordeling het door de Vlhora vastgestelde visitatieprotocol gevolgd;
- De externe beoordeling verschaft inzicht in de samenstelling van de visitatiecommissie;
- De externe beoordeling bevat een onderzoek ten gronde naar de aanwezigheid van voldoende generieke kwaliteitswaarborgen.

De NVAO is in het licht van het vorenstaande tot de slotsom gekomen dat de externe beoordeling over de voorliggende opleiding regelmatig en gedegen tot stand is gekomen.

3. Inhoudelijke overwegingen

De NVAO steunt haar inhoudelijke besluitvorming in hoofdzaak op de onderstaande elementen uit het visitatierapport.

Doelstellingen

De commissie stelt vast dat de opleidingsdoelstellingen afgestemd zijn op de decretale bepalingen over het niveau en de oriëntatie van de professioneel gerichte bachelor. De opleiding gebruikt hiervoor de missie en doelstellingen van de hogeschool, de algemene beroepsgerichte competenties voor het sociaal-agogisch werk van het departement en het Kader voor de Vlaamse opleidingen Sociaal werk.

De commissie stelt met tevredenheid vast dat de opleiding expliciet kiest voor de in 2009 opgestelde generieke competentielijst voor de professionele bacheloropleidingen Sociaal werk in Vlaanderen. Deze werd opgemaakt door de werkgroep Baobap-plus (Bouwen aan een algemeen opleidingsprofiel met begeleiding van en door associatiepartners) van de Vereniging voor Vlaamse Sociale Hogescholen (VVSH). De opleiding was een van de dragers van dit nieuwe beroepsspecifieke referentiekader.

De commissie vindt het positief dat de opleiding via interscolaire werkgroepen de Baobap-plus competentielijst vertaalt naar haar verschillende afstudeerrichtingen.

Op basis van de gesprekken stelt de commissie vast dat er formeel en informeel overleg is met het werkveld over de opleidingsdoelstellingen via de stages, de eindwerken, de gastdocenten, de projectwerking en de werkvelddagen. Het werkveld was tijdens de visitatie positief over de capaciteit van de opleiding om in te spelen op de nieuwe evoluties en thema's binnen het beroepenveld. De commissie waardeert de visie van de opleiding op de aansluiting met het werkveld en ondersteunt de in gang gezette initiatieven om de opleidingsdoelstellingen nog explicieter en systematischer te bevragen bij het werkveld. Het verder organiseren van werkveldcontacten door focusgesprekken en werkvelddagen kan, zoals de opleiding aangeeft, het overleg en de aftoetsing met het werkveld verder vorm geven en verdiepen.

De commissie waardeert de internationale toets die in verschillende vormen aanwezig is. Enerzijds is er een uitdrukkelijke internationale werking via de VVSH waarin de opleiding samenwerkt met andere opleidingen Sociaal werk en betrokken wordt bij internationale Sociaal werk-fora over Europese en mondiale evoluties. Anderzijds toetst de opleiding regelmatig, via haar internationaal netwerk, het eigen profiel aan dat van andere Europese en intercontinentale opleidingen. Daarnaast is de commissie positief over de hogeschoolbrede dienst internationalisering die een benchmarkingsystematiek opzet voor haar opleidingen waardoor deze zich (inter)nationaal kunnen positioneren.

Pagina 3 van 12 De commissie concludeert op basis van de gesprekken dat de opleiding het werken met de vernieuwde competentielijst nog verder op punt dient te stellen. Met het oog op de implementatie van de competenties in het curriculum vraagt de commissie hiervoor verdere aandacht. De internationale component werd verwerkt in de algemene competentie Interculturele vaardigheden en internationale ingesteldheid. Toch vindt de commissie het nog vrij vaag hoe deze competentie ingevuld wordt en vraagt ze expliciete inzet voor de verdere uitwerking hiervan.

De commissie stelt, samen met de opleiding, vast dat de spanning tussen de aansturing vanuit de hogeschool in verhouding tot die vanuit de opleiding nog nader doorgedacht moet worden. Zo dient bijvoorbeeld de beleidskeuze van de hogeschool om competentiegericht te werken, verder geconcretiseerd te worden op opleidingsniveau door hierover een eigen visie te ontwikkelen. De commissie meent dat de hogeschool de opleiding de nodige ondersteuning dient te bieden om competentiegericht onderwijs vorm te geven en te realiseren.

De NVAO onderschrijft de opmerking van de commissie om een eigen visie te ontwikkelen ten aanzien van de doorvertaling van het competentiegericht werken naar het opleidingsniveau.

Programma

De commissie stelt vast dat twee beleidsbeslissingen, één op hogeschoolniveau en één op departementsniveau, een grote invloed hebben op het opleidingsprogramma. Ten eerste besliste het departement in het academiejaar 2005 om haar opleidingen, die het sociaal-agogisch werkveld beslaan, in het eerste programmajaar dezelfde algemene referentiekaders te laten aanbieden.

De tweede belangrijke beleidsbeslissing is dat de hogeschool vanaf academiejaar 2008-2009 een programmamodel voor al haar opleidingen hanteert op basis van de missie Enjoy learning, waarbij zelfsturing ontwikkelen een belangrijke doelstelling is. Dit model bestaat uit een programmakern voor de beroepsspecifieke competenties van honderdvijftig studiepunten en een vrije keuze voor verbreding of verdieping door een van de vijf keuzetrajecten van dertig punten in het laatste semester.

Bij de uitbouw en aansturing van het programma zijn verschillende geledingen via diverse fora betrokken: de VVSH, de Associatie K.U.Leuven, de hogeschool, het departement, de docenten en het werkveld. Hoewel de commissie waardering heeft voor de ambities op de verschillende niveaus, stelt zij tevens vast dat er een spanning bestaat tussen de programma-aansturing door de hogeschool, het departement en de opleiding. Uit de gesprekken blijkt dat de docenten niet steeds begrijpen waarom iets wordt ingevoerd en daardoor niet weten hoe dit moet worden uitgevoerd. De commissie adviseert om de docenten van de opleidingen explicieter te betrekken en beter te informeren over beleidsbeslissingen die zowel op hogeschool- als departementaal niveau genomen zijn en die ingrijpende gevolgen hebben voor de opleidingsprogramma's.

De opleiding liet weten dat de tweederde gemeenschappelijkheid in het eerste programmajaar en de vrij te kiezen laatste dertig studiepunten het huidige programma wel onder druk zetten. Daarom startte de opleiding in 2009 de werkgroep Curriculum op. Deze bepaalde wat de kern van de opleiding is en wat de verdieping is in de afstudeerrichtingen. De werkgroep stelde een nieuw curriculum op en besprak dit met de coördinatoren van de afstudeerrichtingen en de voltallige opleidingsraad. De commissie kon het voorstel van nieuw curriculum inkijken en stelt vast dat het programma geactualiseerd is waarbij een aantal duidelijke keuzes werden gemaakt die afgestemd zijn op het competentieprofiel van

Pagina 4 van 12 de sociaal werker. De ankerpunten in de curriculumhervorming zijn de introductie van een nieuwe formule voor de bachelorproef, de focus op de praktijkbegeleiding en op het competentiegericht opleiden. De commissie constateert dat het huidige programma aan de maat is en vindt dat het nieuwe op stapel staande programma aantrekkelijke opportuniteiten biedt.

De commissie stelt vast dat het huidige opleidingsprogramma zorgt voor een graduele opbouw van de beoogde competenties over de drie jaren heen. De commissie waardeert, op basis van het inkijken van het cursusmateriaal, het hoge niveau van de algemeen-theoretische vakken. De studenten vinden evenwel de concentratie van algemeen-theoretische vakken in het eerste jaar vrij zwaar. Dit is onder andere een gevolg van de tweederde gemeenschappelijkheid waarbij deze opleidingsonderdelen ex cathedra worden gedoceerd voor grote groepen.

De commissie heeft vastgesteld dat de opleiding een competentiematrix heeft opgemaakt waarbij alle competenties en alle opleidingsonderdelen in relatie tot elkaar in kaart zijn gebracht. De commissie meent echter dat de competentiematrix momenteel beperkt is tot het aangeven van een hele reeks opleidingsonderdelen per competentie. Daarnaast merkt de commissie op dat nog niet voor alle opleidingsonderdelen met de nieuwe competentielijst wordt gewerkt. De commissie steunt de opleidingscoördinator in het besluit om de competenties vakoverschrijdend aan te pakken op basis van een gemeenschappelijke discussie. De commissie verwacht dat de opleiding de invoering van het nieuwe competentiekader volbrengt door de verbinding tussen het nieuwe opleidingsprofiel, de competentiematrix en de inhoud van het programma nog verder uit te werken.

De commissie stelt met tevredenheid vast dat de transitie van het werken met competenties naar het competentiegericht leren is ingezet. De commissie merkt op dat de opleiding hiervoor duidelijke inspanningen levert, maar daarbij de nodige didactische ondersteuning van de hogeschool mist. De keuze van de opleiding om de hervorming van de praktijkvakken in dit proces als eerste aan te pakken, vindt de commissie zinvol. De commissie waardeert de duidelijke wens tot competentiegericht onderwijs en de realistische inschatting van het werkvolume voor het herwerken van de opleidingsonderdelen, het bijhorend cursusmateriaal en het curriculum. De commissie concludeert dat de opleiding de transitie naar competentiegericht leren en evalueren en de vertaling ervan in de verschillende opleidingsonderdelen verder dient te zetten, waarna het curriculum bijgestuurd kan worden.

De professionele gerichtheid van het programma komt tot uiting via de toenemende aanwezigheid van praktijk en via de diverse methodiek-opleidingsonderdelen. De commissie stelt vast dat er ruime aandacht is voor de training van maatschappelijke en beroepsmatige vaardigheden waarbij de opleiding zich als doel stelt gekwalificeerde beroepskrachten op startniveau af te leveren. De commissie waardeert de verschillende vormen van samenwerking met het werkveld en stelt vast dat het werkveld en de alumni de opleiding hoog schatten.

De commissie deelt de mening met de opleiding dat de vernieuwde bachelorproef kansen biedt om verder in te spelen op de evoluties in het werkveld. Tegelijk vraagt de commissie dat deze vernieuwde bachelorproef goed omkaderd wordt en dat voldoende oog gehouden wordt op de individuele competentieverwerving door elk van de studenten.

De commissie waardeert de actuele inhoud van het cursusmateriaal, zelfs al is een ingrijpende curriculumhervorming ophanden. De studenten en de afgestudeerden getuigen van de regelmatige terugkoppeling die in de theoretische vakken naar de praktijk wordt gemaakt en de praktijkvaardigheid en de brede blik die de docenten hebben. De commissie stelt vast dat er een ruim aanbod van degelijke vakliteratuur, eindwerken, tijdschriften en

Pagina 5 van 12 naslagwerken voorzien is. De campus beschikt over een up-to-date-studielandschap met ruimte voor docenten en studenten om multimediale onderwijsleermiddelen te gebruiken. De opleidingsoverschrijdende vakgroepen, de afstudeerrichtingsspecifieke vakgroepen en de opleidingscoördinator bewaken de samenhang van het programma. Er is een duidelijke samenwerking tussen de docenten om het opleidingsmateriaal op elkaar af te stemmen zodat er geen overlap is. De commissie prijst de inzet van de opleiding voor alle trajecten en kon vaststellen dat er geen noemenswaardige problemen zijn met betrekking tot volgtijdelijkheid en samenhang in de programma's.

De opleiding stelt het competentiegericht leren en het ontwikkelen van zelfsturing voor levenslang leren als didactisch concept voorop, wat aansluit bij de opleidingsdoelstellingen. De opleiding en de commissie stellen echter vast dat het competentiegericht leren nog niet volledig is doorontwikkeld. De commissie waardeert het uitdrukkelijke streven van de opleiding om dit te realiseren. De opleiding kiest ervoor om dit stapsgewijs uit te voeren door eerst de praktijkgerichte opleidingsonderdelen te hervormen.

De commissie vindt het positief dat de studenten de toetsing en de beoordeling zeer transparant vinden en goed weten hoe deze zal gebeuren. De commissie waardeert de verscheidenheid aan evaluatievormen en stelt vast dat deze aansluiten bij de aard van de voor het opleidingsonderdeel te verwerven competenties. De commissie vindt het positief dat de studiebegeleiding de docenten duidelijk informeert over, bijvoorbeeld, hoe een examen op te stellen en hoe te werken met meerkeuzevragen en dyslexie. De opleiding traint de student ook in zelfstandige en permanente zelfevaluatie. De commissie vindt samen met het werkveld de opzet, de begeleiding en de beoordeling van de stage duidelijk omschreven. De commissie concludeert dat de opleiding een adequate en consequente aanpak heeft in haar toetsingsbeleid dat transparant en duidelijk is voor de studenten. De toelatingsvoorwaarden tot de opleiding sluiten aan bij de decretale en reglementaire bepalingen. Voor de studenten die geen diploma hoger secundair onderwijs behaalden, oordeelt de inschrijvingscommissie van de hogeschool op basis van een assessment of de student kan worden toegelaten.

De NVAO onderschrijft de opmerking van de commissie om het competentiegericht leren en evalueren verder te vertalen in de verschillende opleidingsonderdelen.

Inzet van personeel

Op basis van het zelfevaluatie rapport en de gesprekken, stelt de commissie vast dat de opleiding beschikt over gekwalificeerd en geëngageerd personeel. Ondanks een periode van geringe aansturing en de recente wisselingen in het management van de opleiding, ontmoette de commissie tijdens de visitatie een gedreven docententeam dat zijn verantwoordelijkheid opneemt. De commissie waardeert de recente beslissing van het departement om een nieuwe opleidingscoördinator aan te stellen. Op basis van de gesprekken met het docententeam blijkt een sterk draagvlak te bestaan voor de nieuwe opleidingscoördinator en de lijn die hij uitzet.

De commissie is samen met de docenten positief over de verdienstelijke overkoepelende professionaliseringsinitiatieven. De commissie waardeert ook dat ongeveer alle docentaanvragen voor bijscholing worden goedgekeurd. De commissie mist wel de zorg voor de optimale realisatie van de doelstellingen door beleidsprioriteiten in de professionalisering te leggen. Uit de gesprekken met de docenten blijkt dat er door de hoge werkdruk meestal weinig ruimte is om aan professionalisering te kunnen werken en dat dit voornamelijk binnen de vrije tijd gebeurt.

Pagina 6 van 12 De commissie waardeert de inspanningen om de laatste jaren meer medewerkers aan te trekken met master- of doctordiploma's, maar meent dat bij de selectie van nieuw personeel te weinig rekening wordt gehouden met werkveldervaring.

Op basis van de gesprekken en het zelfevaluatie-rapport blijkt dat de opleiding beschikt over deskundig personeel, al vindt de commissie het aantal docenten met recente eigen ervaring in het sociale werkveld beperkt. Alle docenten onderhouden door de stage- en eindwerkbegeleiding wel banden met de beroepspraktijk. De studenten ervaren het docentenkorps als vertrouwd met de beroepspraktijk en het werkveld geeft aan regelmatig te worden gevraagd als gastdocent of gastspreker. In de departementale raad zetelen vertegenwoordigers uit het werkveld, zodat actuele ontwikkelingen en behoeften vanuit het werkveld worden meegenomen. Daarnaast zorgen ook de werkvelddagen voor nauwe banden met de beroepspraktijk.

De commissie stelt vast dat de docenten binnen hun takenpakket geen ruimte hebben voor meer wetenschappelijk georiënteerd onderzoek of deelname hieraan. De commissie vindt de deelname van docenten aan wetenschappelijk onderzoek gewenst. De commissie beklemtoont hierbij dat er voordeel te halen is uit de verbinding met de onderzoekswereld. De commissie stelt vast dat de student/docent ratio met 1/17.52, op het Vlaamse gemiddelde van de Sociaal werk opleidingen zit. De docenten getuigen evenwel van een toegenomen werkdruk door de bijkomende (decretale) opdrachten en de effecten van de flexibilisering. De commissie vindt de hoge werkdruk voor de docenten een punt van zorg. Op basis van de gesprekken met de docenten blijkt immers dat de toegenomen werkdruk ernstige beperkingen oplegt voor de mogelijkheden tot bijscholing en internationalisering. De commissie meent dat ervaren werkdruk de resultante is van een combinatie van kwantiteit en kwaliteit van taken en heeft om die reden eerder al gepleit voor een stimulerend personeelsbeleid.

Voorzieningen

In 2004 nam de hogeschool een nieuw gebouw het Forum in gebruik dat de bibliotheek, de inschrijvingen, de studieruimtes en de zitruimtes centraliseert. De commissie waardeert samen met de studenten en docenten, deze voorzieningen en hun ruime openingstijden, ook tijdens vakanties.

De opleiding wordt sinds 1967 georganiseerd in de gebouwen van het IPSOC. Door het groeiende studentenaantal diende het departement uit te breiden en werd in 2010 een nieuw gebouw betrokken. De opleiding beschikt over een grote variëteit aan functionele ruimtes. De opleiding gebruikt ook de voorziene multimediaruimte met filmstudio en montagecellen. Door het gestaag toenemend aantal studenten kampt de opleiding ook in het nieuwe gebouw met te weinig plaats. De opleiding vangt het tekort aan lokalen op door de groepen te spreiden, de lessen ook over de middag te organiseren en een uurrooster van negen uren in plaats van acht uren te voorzien. Daarnaast gebruikt de opleiding lokalen van andere departementen op de campus en huurt ze enkele externe lokalen.

De opleiding beschikt over genoeg computerfaciliteiten en internetverbindingen. De hogeschool en het departement investeerden duidelijk in vernieuwde ICT-voorzieningen. De commissie ervaart, op basis van het bezoek en de gesprekken, de ICT-infrastructuur en voorzieningen als zeer degelijk. De commissie vindt het digitaal leerplatform TOLEDO en het voorbeeldige gebruik ervan lovenswaardig.

De KATHO-bibliotheek in het Forum gebouw biedt een goed uitgebouwd aanbod. De studenten kunnen er terecht voor studie, videomontage, groepswork en ze kunnen er tevens kopiëren. De campusbibliotheek kent ruime openingstijden, ook in de vakantieperiodes.

Pagina 7 van 12 De docenten geven suggesties voor aankoop van vakliteratuur of multimedia aan het bibliotheekpersoneel. De commissie waardeert de KATHO-bibliotheek als een modern en aangenaam studielandschap.

De commissie stelt vast dat de hogeschool, het departement, en de opleiding een ruim aanbod hebben voor studie- en studietrajectbegeleiding met aandacht voor elke student. De commissie stelt vast dat er sterk wordt ingezet op studietrajectbegeleiding in alle fases van de opleiding.

De trajectbegeleider in- en doorstroom adviseert en ondersteunt de studenten die voornamelijk opleidingsonderdelen uit het eerste en tweede programmajaar in hun pakket hebben. De trajectbegeleider uitstroom doet dit voor studenten met voornamelijk opleidingsonderdelen uit het derde programmajaar, studenten in de verkorte leerroute, werkstudenten en brug-studenten. De Afstandsonderwijstrajecten worden opgemaakt met en opgevolgd door de coördinator Afstandsonderwijs. Bij aanvang van het academiejaar en na elke examenperiode zijn de trajectbegeleiders het aanspreekpunt voor vragen over het persoonlijk studietraject. Daarnaast begeleiden de trajectbegeleiders ook de afhakers in de vraag: wat doe je volgend jaar? De commissie vindt de aandacht voor doorstroombegeleiding zeer positief. De commissie merkt op dat de studiebegeleiding op dynamische wijze wordt vormgegeven maar meent dat de begeleiding soms te weinig selectief is en te veel op eigen initiatief van de student berust.

De commissie stelt vast dat er sterk wordt ingezet op studietrajectbegeleiding in alle fases van de opleiding.

Interne kwaliteitszorg

De hogeschool heeft een Onderwijsontwikkelingsplan (OOP) waarin ze haar missie, onderwijsvisie en strategische keuzes formuleert. De Dienst voor Onderwijs & Kwaliteit (DO&K) is verantwoordelijk voor de uitvoering van dit OOP en bewaakt en stimuleert de kwaliteitszorgwerking. In de hogeschool vertalen de departementale kwaliteitscoördinatoren en onderwijscoaches dit kwaliteitsbeleid op departementaal niveau. KATHO gebruikt voor haar kwaliteitszorg het PROZA-instrument en het EFQM-model. Naar analogie met het Onderwijsontwikkelingsplan (OOP) op hogeschoolniveau, heeft het departement het DO&Kp (Departementaal Onderwijs- en Kwaliteitsplan). Het instituut voor psycho-sociale opleidingen (IPSOC) koos als bijkomend uitgangspunt voor dit plan de visitatiestructuur met haar zes hoofdstukken.

Sinds het academiejaar 2006-2007 heeft het IPSOC een departementale werkgroep Kwaliteitszorg waarin een docent van de opleiding Sociaal werk zetelt. In september 2007 stelde IPSOC een nieuwe onderwijscoach aan die ook verantwoordelijk is voor de kwaliteitszorg en het DO&Kp tweejaarlijks ontwerpt en opvolgt. Naast de overkoepelende kwaliteitszorgwerking heeft de opleiding een eigen kwaliteitstraject en sinds 2009-2010 een eigen onderwijs- en kwaliteitsplan op basis van het departementale plan. Het kwaliteitsbeleid van de opleiding wordt gevoerd aan de hand van verschillende instrumenten, waarbij sommige worden aangereikt door de hogeschool of door het departement of ontstaan op initiatief van de opleiding zelf. De commissie stelt samen met de opleiding vast dat de kwaliteitszorgswerking van de hogeschool weinig zichtbaar is voor de docenten.

De commissie merkt op dat de docenten sterk inzetten op kwaliteit vanuit hun enthousiasme voor het vak. De commissie benadrukt dat het docententeam effectief werkt aan verbetering van de opleiding maar dat dit momenteel nog te veel ad hoc tot stand komt. De commissie heeft de indruk dat de ondersteuning vanuit de hogeschool een vrijblijvend karakter heeft en weinig bijdraagt, waardoor veel van de werklast met betrekking tot kwaliteitszorg bij het departement en de opleiding komt te liggen.

Pagina 8 van 12 Het departement gebruikt haar Departementaal Onderwijs- en Kwaliteitsplan (DO&Kp) om een aantal verbeteringstrajecten te prioriteren en op te volgen. De commissie ziet voor verschillende verbeteringstrajecten niet zo goed wat het verband is met de metingen en kan ook niet altijd even goed inschatten wat de stand van zaken is van de maatregelen waaraan wordt gewerkt. De commissie raadt het departement aan de verbeteringstrajecten te ondersteunen met kengetallen en hun staat van vordering beter te visualiseren en documenteren. Niettemin heeft de commissie een aantal voorbeelden van geslaagde verbeteringstrajecten op departementaal niveau gezien: de opmaak van documenten voor studieinformatie voor ieder opleidingsonderdeel, de invoering van de tweedeerde gemeenschappelijkheid in de eerstejaars opleidingsprogramma's en de implementatie van Toledo als hét communicatiemiddel in de opleidingen.

De opleiding neemt in haar eigen onderwijs- en kwaliteitsplan, gebaseerd op het DO&Kp, onder andere de bevindingen en aanbevelingen mee uit de voorgaande visitatie. Een aantal voorbeelden van gerealiseerde verbeteringstrajecten op opleidingsniveau zijn: de medewerking aan een nieuw Vlaams competentiekader en de verdere ontwikkeling van het programma en het studiemateriaal voor het afstandsonderwijs. Een aantal voorbeelden van nog lopende verbeteringstrajecten op opleidingsniveau zijn: het herwerken van het stage- en eindwerkconcept en de verdere ontwikkeling van het competentiegericht ontwikkelen en evalueren.

De commissie concludeert dat problemen effectief worden aangepakt zij het op een soms informele wijze. De commissie acht een verdere structurele verankering en aansturing van de kwaliteitszorg binnen de opleiding wenselijk. In deze context is de commissie ook positief over de aanstelling van een nieuwe opleidingscoördinator, zeker gelet op de merkbaar positieve dynamiek in het docententeam die op dit besluit is gevolgd.

De commissie stelt vast dat door de overstructurering en het overaanbod van raden en comités een ontoereikende communicatie en deelname ontstaat met en van de brede groep van docenten en ondersteunend personeel. De indruk van moeizame besluitvorming via vele raden en commissies bij de leiding gaat samen met een gevoel van niet-betrokkenheid bij de docenten. De commissie adviseert om duidelijker te communiceren over de aansturing van het beleid en de interferentie van de verschillende beleidsniveaus. De commissie meent dat het personeel tijdig en inhoudelijk betrekken, dus niet enkel informeren, een duurzame en transparante uitbouw vergt.

De studenten participeren via de departementale raad, de academische raad, de STUVO (Studenten-voorzieningen) en de studentenraad. De studentenraadleden die de commissie sprak, getuigen regelmatig te overleggen en onderwerpen door te geven aan de departementale raad en het departementshoofd.

Het werkveld is formeel vertegenwoordigd in een departementale raad en wordt betrokken via bezoeken, projecten, seminars, stages en eindwerken.

De opleiding is er zich bewust van dat de contacten met de alumni momenteel nog te weinig formeel en structureel zijn uitgebouwd en erkent het belang van een regelmatigere kwantitatieve en inhoudelijke consultatie van de alumni.

Resultaten

De commissie meent, op basis van de beschikbare documenten en de gesprekken met de betrokkenen, dat de opleiding haar doelstellingen behaalt. Zowel de docenten, het werkveld als de student zelf toetsen de realisatie van de beoogde competenties doorheen de opleiding. Docenten beoordelen onder andere via examens, projecten, papers, presentaties; het werkveld via stages, eindwerkjurering, gastcolleges en de student doet aan zelf-evaluatie. Het niveau van de bacheloropleiding kan de commissie verder inschatten op basis van de ingekeken examens en de kwaliteit van de stage/het eindwerk.

Pagina 9 van 12 Na lezing van de eindwerken stelt de commissie vast dat de meeste eindwerken aan de maat zijn en de quoterings ervan in overeenstemming met wat verwacht kan worden. De commissieleden vinden dat de thema's van de door hen gelezen eindwerken maatschappelijke relevantie hebben. Het werkveld vraagt de opleiding nog meer aandacht te hebben voor het aanleren van basisvaardigheden voor het opmaken van goede teksten. De commissie besprak met de afgestudeerden en de werkveldvertegenwoordigers de mate waarin studenten tijdens hun opleiding worden voorbereid op het werkveld. De afgestudeerden stellen dat de opleiding hen degelijk opleidt tot een beginnende beroepskracht, waardoor ze direct aan de slag kunnen. De afgestudeerden en het werkveld ervaren het zelfstandig leren werken en de stevige theoretische basis die ze meekrijgen als een groot pluspunt. Het werkveld schat de bereikte resultaten hoog in en waardeert de capaciteit tot oplossingsgericht denken van de afgestudeerden. De commissie concludeert dat de voorbereiding op het werkveld grote waardering krijgt van de alumni en het werkveld. Ongeveer vijftien procent rondt de opleiding af in drie jaar en ongeveer twintig procent doorloopt de opleiding in vier jaar. Een opvallende trend is de toename van studenten met een individueel studietraject. Bij deze individuele trajecten streeft de opleiding naar een zo laag mogelijke studievertraging. De opleiding werkt ook aan de analyse van de afhakers. Er wordt gepeild naar de reden van stopzetting, de vooropleiding, en de positieve en negatieve ervaringen. Een conclusie is dat ongeveer zeventig procent van de afhakers overweegt de studie stop te zetten rond de eerste examenperiode. De aangehaalde oorzaken hiervoor zijn meestal: een verkeerde studiekeuze, een te grote werkdruk, om persoonlijke redenen of door slechte resultaten.

Conclusie

De NVAO is in het licht van het vorenstaande tot de slotsom gekomen dat het eindoordeel van de commissie deugdelijk is gemotiveerd. De NVAO kan zich dan ook aansluiten bij de bevindingen en overwegingen voor alle facetten en onderwerpen, zoals verwoord in het visitatierapport. De eindconclusie uit het visitatierapport wordt gevolgd.

De tabel geeft per onderwerp en per facet het oordeel van de visitatiecommissie weer.

ONDERWERP	ORDEEL	FACET	ORDEEL
1 Doelstellingen opleiding	V	1.1 niveau en oriëntatie	V
		1.2 domeinspecifieke eisen	G
2 Programma	V	2.1 eisen gerichtheid	G
		2.2 relatie doelstellingen - programma	V
		2.3 samenhang programma	G
		2.4 studielast	V
		2.5 toelatingsvoorwaarden	V
		2.6 studieomvang	OK
		2.7 afstemming vormgeving - inhoud	V
		2.8 beoordeling en toetsing	G
		2.9 masterproef	NVT
3 Inzet van personeel	V	3.1 eisen gerichtheid	V
		3.2 kwantiteit	V
		3.3 kwaliteit	V
4 Voorzieningen	V	4.1 materiële voorzieningen	G
		4.2 studiebegeleiding	G
5 Interne kwaliteitszorg	V	5.1 evaluatie resultaten	V
		5.2 maatregelen tot verbetering	V
		5.3 betrokkenheid	V
6 Resultaten	V	6.1 gerealiseerd niveau	V
		6.2 onderwijsrendement	V

Eindoordeel: positief

De onderstaande tabel geeft per onderwerp het globaal oordeel van de NVAO weer.

ONDERWERP	OORDEEL
1 Doelstellingen	V
2 Programma	V
3 Inzet personeel	V
4 Voorzieningen	V
5 Interne kwaliteitszorg	V
6 Resultaten	V

Eindoordeel: positief

6. Besluit¹

betreffende de accreditatie van de Bachelor in het sociaal werk (professioneel gerichte bachelor) van de Katholieke Hogeschool Zuid-West-Vlaanderen.

De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit:

Met toepassing van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, wordt het accreditatierapport en –besluit met positief eindoordeel voor de opleiding Bachelor in het sociaal werk (professioneel gerichte bachelor) van de Katholieke Hogeschool Zuid-West-Vlaanderen goedgekeurd en wordt de opleiding geaccrediteerd. Het betreft een opleiding met de volgende afstudeerrichtingen die te Kortrijk wordt georganiseerd: Maatschappelijk Werk, Personeelswerk, Sociaal-Cultureel Werk, Sociaal-Juridische dienstverlening.

De in het eerste lid bedoelde accreditatie geldt vanaf de aanvang van het academiejaar 2013-2014 tot en met het einde van het academiejaar 2020-2021.

Den Haag, 29 mei 2013

Voor de NVAO,

Lucien Bollaert
(bestuurder NVAO)

¹ Conform de bepalingen vermeld in de handleiding accreditatie kan een instelling opmerkingen en bezwaren formuleren op het ontwerp van accreditatierapport. Bij e-mail 28 mei 2013 heeft de instelling ingestemd met het ontwerp van accreditatierapport.

– naam instelling	Katholieke Hogeschool Zuid-West-Vlaanderen
– adres instelling:	Doorniksesteenweg 145 B-8500 KORTRIJK BELGIË
– aard instelling	ambtshalve geregistreerd
– graad, kwalificatie, specificatie	Bachelor in het sociaal werk
– niveau en oriëntatie	professioneel gerichte bachelor
– studieomvang	180 studiepunten
– opleidingsvarianten	
– afstudeerrichtingen:	Maatschappelijk Werk Personeelswerk Sociaal-Cultureel Werk Sociaal-Juridische dienstverlening
– studietraject voor werkstudenten:	
– vestiging opleiding	Kortrijk
– onderwijstaal	Nederlands
– (delen van) studiegebieden	Sociaal-agogisch werk
– bijkomende titel	Maatschappelijk assistent